

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 393/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť M. K., zastúpeného Advokátskou kanceláriou S – lawyers s. r. o., Dostojevského rad 19, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Zuzany Balážovej, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základných práv podľa čl. 47, čl. 48 a čl. 49 Charty základných ľudských práv Európskej únie, ako aj namietaného porušenia čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8 T 60/2011 zo 17. októbra 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 7/2014 z 23. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2014 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou S – lawyers s. r. o., Dostojevského rad 19, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. Zuzany Balážovej, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základných práv podľa čl. 47, čl. 48 a čl. 49 Charty základných ľudských práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj namietaného porušenia čl. 50 ods. 6 ústavy rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 T 60/2011 zo 17. októbra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 7/2014 z 23. apríla 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného zo spáchania zločinu kupliarstva podľa § 367 ods. 1, 2 a 3 Trestného zákona za použitia § 138 písm. b) a § 139 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní osem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ako aj trest prepadnutia vecí. Odsudzujúci rozsudok okresného súdu napadol sťažovateľ odvolaním. O odvolaní rozhodol odvolací súd rozsudkom sp. zn. 3 To 7/2014 z 23. apríla 2014 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a zároveň sťažovateľovi uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní šesť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Sťažovateľ zastáva názor, že napadnutými „... rozsudkami bolo porušené moje právo na obhajobu, ako aj právo na spravodlivý proces. Rozsudok OS Trenčín aj KS Trenčín je neurčitý, nepreskúmateľný a pre nedostatok dôvodov vykazuje znaky arbitrárnosti.“

V konkrétnostiach sťažovateľ namieta, že mu mal byť uložený súhrnný trest podľa § 42 Trestného zákona, „*nakoľko ma súdili za skutok, ktorý sa stal v roku 2009/2010 teda*

skôr, ako som bol odsúdený viacerými rozhodnutiami... za trestné činy spáchané skôr, ako bolo súdom vyhlásené prvé z nich...“.

Sťažovateľ taktiež namieta, že v prípravnom konaní boli vypočuté svedkyne bez prítomnosti jeho obhajcu, ako aj nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozsudkov, keďže sa v nich *„nenachádza zdôvodnenie, prečo a akým svojim konaním som mal naplniť skutkovú podstatu zločinu kupliarstva“* a tiež *„logické zdôvodnenie trestu prepadnutia veci, najmä ak bolo rozhodnuté o veciach, ktoré nepatrili spoločnosti A. s. r. o. a naopak o veciach, ktoré s činnosťou súviseli, rozhodnuté nebolo nijako...“*.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd rozhodol tak, že vysloví porušenie ním označených práv podľa ústavy, dohovoru a charty, zruší napadnutý rozsudok krajského súdu a prikáže mu, *„aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol“*. Sťažovateľ tiež žiada, aby ústavný súd krajskému súdu uložil, aby sa *„dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia a prepustil sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody“*.

Sťažovateľ zároveň požiadal ústavný súd o prednostné prerokovanie jeho sťažnosti, keďže sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy, dohovoru a charty napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv podľa ústavy, dohovoru a charty napadnutým rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že sťažovateľ podal 12. júna 2014 na okresnom súde v predmetnej trestnej veci dovolanie, ktoré smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu. Podľa informácií poskytnutých okresným súdom bude spis v najbližších dňoch doručovaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľa.

V nadväznosti na uvedené zistenie ústavný súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Ústavný súd taktiež poukazuje na svoju ustálenú judikatúru (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 114/2010, IV. ÚS 64/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Vzhľadom na uvedené možno vysloviť názor, že sťažnosť sťažovateľa sa v okolnostiach posudzovaného prípadu javí ako podaná predčasne. V tejto spojitosti už ústavný súd viackrát vyslovil právny názor (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), v zmysle ktorého považuje lehotu na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (v posudzovanom prípade vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu) s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (k tomu porovnaj aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54, alebo tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bulena a spol. proti Českej republike a rozhodnutie uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Českej republiky; zv. 29/uznesenie č. 3, a pod.).

Ústavný súd napokon poukazuje aj na to, že prijatím tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie by vznikol z ústavného hľadiska neprípustný stav, keď by o rovnakej veci rozhodovali paralelne dva orgány súdneho typu (IV. ÚS 146/08).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd sťažnosťou v časti namietaného porušenia sťažovateľom označených práv podľa ústavy, dohovoru a charty nemôže zaoberať, a preto túto časť sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa zásady *ratione temporis* ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2014